

198
41-Cs-2421/1987.

Huvor e. 5-11/2 Róza c. 211
Minőségítés törölve!

Szigoruan titkos!

67/9-3069/

2010 MARCH 26.

CSAO CE-JANG SZOCIALISTA ORSZÁGOKBAN TETT LÁTOGATÁSÁNAK ÉRTÉ-
KELÉSE

Kinai pártkörökből származó értékelés szerint, a kínai vezetés véleménye szerint, Csao Ce-jangnak az Államtanács elnökének az öt kelet-európai szocialista országban tett látogatása forduló-pontot jelent a kétoldalu politikai kapcsolatokban. Az említett látogatásnak nagy jelentőséget tulajdonítanak az un. "európai politika" átfogó koncepciója szempontjából is.

Kinai értékelés szerint Csao Ce-jangnak a szocialista országokban tett látogatása fő eredménye "az európai országok közös érdekének: a két nagyhatalom az USA és a Szovjetunió valamiféle ellensúlyozásáról szóló" elmélete megvalósítása. A kínai fél úgy véli, hogy politikája eredményeként bizonyos nyomás nehezedik a szocialista országokra a nyugat-európai országokkal folyó tárgyalásokon.

Másfelől a kínai vezetés reálisan mérlegeli saját lehetőségeit a szocialista országoknak a Szovjetunióval szembeni politikájukra gyakorolható hatását illetően. Nem feltételezi, hogy komolyabban bonyolíthatná vagy gyengíthetné az említett államok közötti viszonyt. De még ebben a vonatkozásban is sikeresnek tartják Csao Ce-jang látogatását. A látogatást kölcsönösen a kétoldalu kapcsolatok fejlesztése jelentős lépésének tartják, tekintet nélkül a megoldatlan regionális kérdésekben meglévő véleménykülönbségre /Afganisztán, Kambodzsa/, hogy tudnillik a szocialista országok figyelembe veszik szövetségi viszonyukat a Szovjetunióval, míg Kína a szocialista országoktól elviekben különböző álláspontot foglal el a kérdésben.

A nemzetközi politikai helyzet értékeléséről történt vélemény-cserék során bizonyos eltérések mutatkoztak, de ezek, kínai vélemény szerint, nem akadályozzák a kétoldalú kapcsolatok további fejlesztését. Kedvezőnek tartják továbbá, hogy a látogatás során az afganisztáni és kambodzsai helyzet értékelésének különbözőségét csak megállapították és a szocialista országok nem törekedtek a Vietnami Szocialista Köztársaság erősebb támogatására.

Felelős kínai vezetők véleményével ellentétben, amely szerint a szocialista országokhoz fűződő kapcsolatokban a gazdasági együttműködés az elsőbbség, a kínai pártvezetés ezt a kérdést másodlagosnak tartja. A szocialista országok által Kinának nyújtott gazdasági segítség pragmatikus értékelése szerint, a fejlett kapitalista országok potenciáljával összehasonlítva a nyújtott segítség csak másodlagos. Azonban a szocialista országokkal gazdasági-technológiai együttműködést Kína felhasználja. A szocialista országok képesek a hagyományos kereskedelmi cikkek nagyobb tömegének befogadására, mindenekelőtt textiliát, közszükségleti és azon elektronikai cikkeket, amelyeket a Nyugattal együttműködve közös vállalatok állítanak elő. A KKP utasítására a különböző minisztériumoknak meg kell vizsgálniuk a szocialista országokkal közös vállalatok létrehozásának lehetőségeit.

Ami a kínai-csehszlovák viszonyt illeti, kínai pártkörök Csao Ce-jang csehszlovákiai látogatását nagyon sikeresnek tartják. Hangsúlyozzák, hogy a megbeszéléseket mindenekelőtt a kétoldalú kapcsolatok továbbfejlesztésének szentelték. A kínai küldöttség és a csehszlovák vezetés közötti "nyílt és őszinte" megbeszélések során világossá vált, hogy az együttműködés lehetőségei igen szélesek. Említett körök arra hivatkoznak, hogy Csao Ce-jang kijelölte a kétoldalú kapcsolatok további szélesítésének irányvonalát és sikraszállt amellelt, hogy Kína gazdasági

kapcsolataiban növekedjen a szocialista országok részesedése. Az elkövetkező hónapok során mindkét ország kidolgozza e vonal végrehajtásának konkrét intézkedéseit. Fent idézett körök pozitívan értékelik Husak azon javaslatát, hogy irjanak alá kereskedelmi, gazdasági, tudományos és egyéb területekre az évszázad végéig érvényes megállapodást, amely egyezményes kereteken belül járulna hozzá a kétoldalu kapcsolatok elmélyüléséhez.

A kínai képviselők Csao Ce-jang látogatását külpolitikai vonaluk teljes sikerének tartják. A legmagasabb szintű megbeszélések a kétoldalu kapcsolatok teljes normalizálása folyamatának betetőzését jelentették. A tárgyalások elérték a kitűzött célt és a kínai fél nem kényszerült a kétoldalu kapcsolatok fejlesztésének, a békés egymás mellett élés 5 elvén nyugvó koncepciójától való eltérésre.

A látogatás hozzájárult továbbá - a KKP 13. kongresszusa előtt - Kína külpolitikai kapcsolatai nagyobb egyensúlyának megteremtéséhez.

Az elkövetkezőkben Kína törekedni fog a szocialista országokkal kapcsolatok létrehozására katonai és biztonsági téren is. A KKP KB titkárság 1987 első negyedévi határozatának megfelelően ennek a kérdésnek is olyan jelentőséget kell kapnia, mint a pártközi kapcsolatok normalizálásának. Jelentős szerephez jutnak ebben az egyes szocialista országokban lévő kínai nagykövetségek, amelyeknek a feladata a kapcsolatok létrehozása és a két fél felelős munkatársai közötti kapcsolatok alapjainak megteremtése.

Érkezett: 1987. július 23.

Készült: 2 példányban
 1 pld. III/I. Csfség
 1 pld. irattár
 Készítette: K.G.J./Sz.Jné

64/9-2481/87. VII. 8.

S-II/2

205

II.

Csao Ce-jang, a magasszintű kínai delegáció, magyarországi látogatása történelmi rangu eseményként, a kétoldalu kapcsolatainkban igen fontos állomásként kapott helyet értékelésükben.

A látogatást követően végzett elemzésük során igen eredményesnek és progresszívnek értékelték a delegáció munkáját.

Megállapították, hogy a magyar elvtársakkal a magyar állami és pártvezetéssel a kapcsolat folyamatosan erősödő tendenciát mutat. Kiemelten emlékeztek meg arról a tényről, hogy a magyar vezetés, a magyar nép a "kellemetlen és rossz időkben" is mindvégig alkotó módon foglalt állást a két ország kapcsolatát illetően. 1949. óta országaink között az egymás barátságának keresése, a kölcsönös segítségnyújtás volt jellemző, a történelem eddig is példák-
kal igazolta azokat.

A legutóbbi időszak a gazdasági reform törekvéseiből látható a két szocialista ország egymást segítő szándéka. A tárgyalások során a magyar vezetés nyíltan beszélt a meglévő problémákról, eredményekről.

Képet kaptak a magyar gazdasági élet megújulást igénylő további reform törekvéseiről, azok a világgazdaság realitásához való hozzáigazításának erőfeszítéseiről. Nagyon szimpatikusnak tartották, a meglévő problémák dacára sem vonják kétségbe a gazdasági reform elveit.

Az elvtársi légkörben folytatott beszélgetéseket a jelenlegi magyar politikai folyamat szükségszerű továbbfolytatásáról, az erélyesebb kísérlet a gazdasági pangásból való kijutás utjának kereséséről, nagyra értékelték.

64/90-4/118/87.

Az eszmecsérék során számos kölcsönös gazdasági probléma megbeszélésére került sor. Többek között a népgazdaságra ható külső és belső tényezők.

Véleményük szerint Magyarországon a szerkezetváltással keletkező nehézségekkel egyidejűleg, számos külső tényező sem kedvez a gazdaságnak. Nevezetesen az, hogy esett a nyersanyagok és a kőolaj ára, az eddig jól presperáló mezőgazdasági termékek erőteljes árcsökkenést szenvedtek.

Igen nagyra tartják külföldi adósság állományunkat, több mint 10 milliárd dollárra becsülik azt.

A gazdasági tevékenységünkkel kapcsolatban közölték, hogy a magyar KKM átadta az országaink között már megkötött, kereskedelmi szerződés pótlistáját.

{ Az ajánlatot már továbbították, feltételezésük szerint a kínai KKM azt elfogadja.